

Czym jest przemoc – definicja i typy przemocy, przykłady.

dr Piotr Zakrzewski

Zespół Prawa Karnego w BRPO

Jak prawo definiuje przemoc?

Przemoc domowa to jednorazowe albo powtarzające się umyślne **działanie lub zaniechanie**, wykorzystujące **przewagę fizyczną, psychiczną lub ekonomiczną**, naruszające prawa lub dobra osobiste osoby doznającej przemocy domowej.

Art. 2 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1249 z późn. zm.).

Zachowanie narażające osobę na niebezpieczeństwo utraty życia lub zdrowia

art. 148 k.k. – zabójstwo

art. 13 k.k. w zw. z art. art.148 k.k. – usiłowanie zabójstwa

art. 156 k.k. (leczenie trwające powyżej 3 miesięcy)

art. 157 § 1 k.k. (leczenie trwające od 8 dni do 3 miesięcy)

art. 157 § 2 k.k. (leczenie trwające do 7 dni)

art. 160 k.k. (narażenie na bezpośrednie niebezpieczeństwo)

Zachowanie naruszające godność lub nietykalność cielesną innej osoby

art. 212 k.k. (wypowiedzenie się o kimś w sposób pomawiający)

art. 216 k.k. (wypowiedzenie się o kimś w słowach wulgarnych)

art. 217 k.k. (naruszenie nietykalności cielesnej, może

powodować nawet drobne zasinienia lub zadrapania, ale nie

wymaga interwencji medycznej)

Zachowanie istotnie naruszające prywatność tej osoby lub wzbudzające u niej poczucie zagrożenia, poniżenia lub udręczenia

art. 190a § 1 k.k. (uporczywe nękanie innej osoby lub osoby dla niej najbliższej)

Zachowanie naruszające wolność innej osoby

art. 189 k.k. (pozbawienie wolności)

art. 190 § 1 k.k. (grożenie innej osobie popełnieniem przestępstwa na jej szkodę)

art. 191 § 1 k.k. (zmuszanie do określonego działania, zaniechania lub znoszenia)

art. 191 § 2 k.k. (utrudnianie korzystania z zajmowanego lokalu mieszkalnego)

Zachowanie naruszające wolność seksualną innej osoby

art. 197 § 1 i 2 k.k. (zgwałcenie przy zastosowaniu przemocy,
groźby bezprawnej lub podstępny)

art. 198 § 1 k.k. (zgwałcenie przy wykorzystaniu bezradności
innej osoby)

art. 199 k.k. (zgwałcenie przy nadużyciu stosunku zależności lub
wykorzystaniu krytycznego położenia innej osoby)

Zachowanie powodujące szkody na jej zdrowiu fizycznym lub psychicznym

art. 207 § 1 k.k. (znęcanie się fizycznie lub psychicznie nad osobą najbliższą lub nad inną osobą pozostającą w stałym lub przemijającym stosunku zależności)

art. 207 § 1a k.k. (znęcanie się fizycznie lub psychicznie nad osobą nieporadną ze względu na jej wiek, stan psychiczny lub fizyczny)

Zachowanie narażające osobę na niebezpieczeństwo utraty mienia

art. 190a § 2 k.k. (wykorzystanie danych osobowych w celu
wyrządzenia szkody majątkowej)

art. 191 § 2 k.k. (wymuszanie zwrotu długów, nawet tych, które
się nie należą)

Zachowanie ograniczające lub pozbawiające tę osobę dostępu do środków finansowych

art. 278 k.k. (kradzież rzeczy, w tym karty płatniczej)

art. 280 k.k. (kradzież z użyciem przemocy)

art. 281 k.k. (użycie przemocy po dokonaniu kradzieży)

art. 284 k.k. (przywłaszczenie rzeczy, w tym rzeczy powierzonej)

art. 288 k.k. (zniszczenie cudzej rzeczy)

Zachowanie ograniczające lub pozbawiające tę osobę możliwości podjęcia pracy lub uzyskania samodzielności finansowej

art. 191 § 1 k.k. (zmuszanie do określonego działania, zaniechania lub znoszenia)

art. 275 k.k. (kradzież lub przywłaszczenie dokumentu stwierdzającego tożsamość innej osoby albo jej prawa majątkowe)

art. 276 k.k. (zniszczenie lub ukrycie cudzego dokumentu)

RZECZNIK PRAW
OBYWATELSKICH

Dziękuję za uwagę.

dr Piotr Zakrzewski

Zespół Prawa Karnego w BRPO